

Foto: Dalinda Haantjes

MAAK VAN EEN GEZONDE PUP GEEN WEES

De eerste zeehondenpup die we dit jaar opvingen was Willie. Helaas hebben we maar één dag voor haar kunnen zorgen, ze redde het niet. Waarschijnlijk was haar kleine lichaam te zwak om alle stress van de dagen daarvoor te verwerken. Haar verhaal is tekenend voor de campagne die we nu gestart zijn met alle grote opvangcentra.

Aan het eind van vrijdagmiddag 18 mei werd Willie aangehouden op het strand van Vlieland. Een kleine, maar gezonde zeehondenpup. Zoals altijd werd er daarom besloten Willie eerst te observeren, omdat ook bij Gewone zeehonden moeders terug kunnen keren om zich weer over de pup te ontfermen.

Ervaren EHBZ-er Willem bleef in nauw contact met ons staan om ervoor te zorgen dat de zeehondenpup direct hulp kon krijgen wanneer dat nodig zou zijn.

Tegen de ochtend bleek Willie echter verdwenen. Nergens waren zeehondensporen te bekennen die uitwezen of Willie op pad was gegaan of opgepikt was door een moeder. Wel waren duidelijk voetstappen te zien. Op dat moment werd er melding gemaakt bij de politie van Vlieland dat er een zeehondje was gevonden, 1,5 kilometer van de plek waar Willie lag. Toen Willem eenmaal aankwam was al snel duidelijk dat het om dezelfde pup ging. Willie was zeer waarschijnlijk verplaatst door mensen.

[Lees verder op de volgende pagina >>](#)

Zeehondenverzorgster Liselotte werkt alweer 12 jaar in Pieterburen en een aantal van u zal haar dan ook herkennen. Liselotte is een echte zeehondenexpert en ze fotografeert haar geliefde dieren graag. Ze kent de dieren stuk voor stuk en ze weet altijd bijzondere verhalen over ze te vertellen. Deze verhalen deelt ze graag met u.

LISELOTTE

ER ZIJN ZEEHONDEN EN ER IS DIONNE...

Als haar quarantaine-badje verschoond moest worden weigerde ze het water uit te gaan, het was onmogelijk Dionne te pakken te krijgen. Uiteindelijk moesten we dan maar het bad leeg laten lopen en het schoonmaken met Dionne er nog in. Waarschijnlijk deed ze dat omdat ze er zoveel plezier in leek te hebben als het bad weer gevuld werd. Dan dreef ze mee naar boven terwijl ze met de waterslang speelde.

Toen het moment daar was dat ze overgeplaatst zou worden naar een buitenbad, moesten we haar toch echt vangen. Dat is niet heel gemakkelijk want er is weinig ruimte in de kleine quarantaine-badjes. Ach, dacht ik nog hoopvol, we proberen het maar weer eens!

“WE PROBEREN HET MAAR WEER EENS...”

Pogingen één tot en met vier mislukten, ze bleef in het water. Met een droogtrekker kon ik uiteindelijk de achterflappen omhoog uit het water en te pakken krijgen. Wat er ook zou gebeuren, ik liet niet los! Dionne had zich met haar voorflappen schrap gezet op de rand van het badje en glipte zo uit mijn handen. Ze sloeg met haar achterflappen een golf water over me heen. Alsof ze zeggen wilde: Ha...!

Uiteindelijk hebben we het bad maar leeg laten lopen en met veel moeite Dionne weten te vangen. Het is niet meer goed gekomen tussen ons en Dionne. Iedere verzorger die nog bij haar in de buurt kwam kon rekenen op een flinke golf water die ze met haar achterflappen uit het bad sloeg. En altijd met die triomfantelijke blik. Ha...!

WILLIE

HET VERVOLG VAN DE VOORPAGINA

Willie werd anderhalve kilometer verderop op het strand aangetroffen. Waarschijnlijk hadden de mensen die hem verplaatsten de beste bedoelingen, maar de enige kans dat de moeder Willie nog zou terug vinden was daardoor verkeken. Daarom werd besloten Willie op te vangen. In eerste instantie leek de intake en de daarop volgende nacht goed te gaan, maar de volgende ochtend bezweek ze toch. Nader onderzoek wees niks vreemds uit. Waarschijnlijk moet het verplaatsen te stressvol zijn geweest voor de kleine pup.

Willie's verhaal is niet het enige verhaal van verplaatste of verstoorde zeehondenpups in deze tijd van het jaar. Op verschillende plekken in het Werelderfgoed-gebied de Waddenzee worden ze nu geboren. Een kwetsbare tijd, waarin moeders ongeveer 4 weken melk geven aan de pups. Daarna moeten ze voor zichzelf kunnen zorgen.

Daarom zijn we met alle grote opvangcentra en de Waddervereniging een campagne gestart genaamd: “Maak van een zeehondenpup geen wees”. Zo hopen we meer verhalen zoals die van Willie te voorkomen, de beste plek voor een zeehondenpup is uiteindelijk bij de eigen moeder. En voor die pups die dan toch in nood verkeren, daar zullen wij altijd klaar voor staan.

Willie vlak na binnenkomst in het Zeehondencentrum

EHBZ STANDPLAATS HOOGELAND

EEN FAMILIE VAN ZEEHONDENREDDERS

De twee dochters van Stephan en Marieke Jullens waren nog heel jong toen ze kettinkjes met houten zeehonden hangers gingen maken. Die konden we verkopen in het Zeehondencentrum en de opbrengst was voor de zeehonden. Op die manier werd het hele gezin betrokken bij de zeehonden. Stephan en Marieke wilden zelf ook graag meer doen en volgden de training tot EHBZ-er.

Al snel kwamen ze bijna wekelijks in actie om zeehonden te observeren, uit benarde situaties te halen of helpen ze bij het transport van zeehonden.

HAPPY SEAL

DE KRACHT VAN SAMENWERKEN

Sinds kort zijn wij als Zeehondencentrum aangesloten bij twee organisaties die beiden hetzelfde doel nastreven: zo veel mogelijk plastic afval weren uit de zee. En daar zijn we ontzettend blij mee!

Want samen sta je sterker, en door het delen van kennis, expertise en ervaring hebben we meer kans in het vinden van oplossingen dan alleen.

Omdat plastic in zee niet alleen een probleem is in Nederland, hebben we ons bijvoorbeeld kunnen aansluiten bij de GGGI. De Global Ghost Gear Initiative. Een internationale organi-

den die uit andere delen van Nederland naar het Zeehondencentrum kwamen. Dat doen ze inmiddels al weer een aantal jaren.

Regelmatig zijn Stephan en Marieke aan boord van de Happy Seal te vinden waar ze de vrijlating van herstelde zeehonden begeleiden. Dat is natuurlijk het allermooiste, dat je de dieren die je gewond of ziek naar Pieterburen brengt ook zelf weer terug naar zee mag brengen.

De Groninger kust is het werkgebied van de familie, een gevarieerde omgeving waar natuur en industrie naast elkaar gaan maar die soms verraderlijk kan zijn voor jonge zeehonden. Geheel vrijwillig staat

WIST U DAT er ruim 125 door het Zeehondencentrum getrainde EHBZ-ers in heel Nederland zijn?

de familie Jullens dag en nacht klaar voor de zeehonden en dat is heel bijzonder als je bedenkt dat ze naast hun gezinsleven ook een gewone baan hebben. Marieke heeft haar werk bij het UMCG en Stephan staat voor de klas van een basisschool. Zijn leerlingen zijn inmiddels ook al druk met de zeehonden want de klas van Stephan zamelde een prachtig bedrag in waarmee ze een zeehondje hebben geadopteerd.

satie die op meerdere vlakken samenwerkt, (visserij, industrie, overheden, non profit-organisaties en meer), om samen te zoeken naar een oplossing voor achtergelaten en verloren vissennetten over de hele wereld. Iets waar wij als Zeehondencentrum regelmatig de gevolgen van terug zien in onze opvang.

Een andere organisatie waar wij sinds kort bij zijn aangesloten is de Statiegeld alliantie. Een Nederlandse organisatie die het probleem van (plastic) zwerfafval op de kaart wil zetten in de politiek en voor een deel wil oplossen door statiegeld op blikjes en plastic flesjes te heffen. Hierdoor kunnen enorme hoeveelheden zwerfafval

voorkomen worden (wat uiteindelijk in zee beland), het bevordert recycling en hergebruik van grondstoffen en het gaat klimaatverandering tegen door vermindering van CO2 uitstoot.

In het Zeehondencentrum laten we zien wat de gevolgen zijn van plastic afval in de zee en hoe je zelf iets kunt doen om plastic afval te verminderen. Door samenwerkingen aan te gaan met onder andere deze twee organisaties kunnen we ook op grotere schaal ons steentje bijdragen.

HOE ZIT DAT NOU?

VOORTPLANTING VAN DE GEWONE ZEEHOND

NIEUW BELEID RONDOM DE ZEEHONDENOPVANG

DE UITKOMSTEN VAN DE WETENSCHAPPELIJK ADVIESCOMMISSIE TOEGELICHT

Door: Sander van Dijk, bioloog

IN FEBRUARI VAN DIT JAAR HEEFT DE DOOR DE OVERHEID INGESTELDE “WETENSCHAPPELIJKE ADVIESCOMMISSIE ZEEHONDENOPVANG” HAAR ADVIES UITGEBRACHT AAN DE MINISTER. HET ADVIES VORMT DE BASIS WAAROP DE MINISTER DIT JAAR NOG EEN NIEUW BELEID RONDOM HET OPVANGEN VAN ZEEHONDEN IN NEDERLAND VAST STELT. ALS ZEEHONDENCENTRA HEBBEN WE GEZAMENLIJK EEN REACTIE GESTUURD NAAR DE MINISTER, OMDAT DE UITKOMSTEN NATUURLIJK BEPALEND ZIJN VOOR OP WELKE MANIER WIJ ONS WERK KUNNEN VOORTZETTEN.

De wetenschappelijke adviescommissie is in het leven geroepen naar aanleiding van de verschillende discussies die al jaren leven rondom het opvangen van zeehonden. Zij heeft het advies dan niet alleen gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke publicaties, maar ook op gesprekken met ons en andere partijen die zich in Nederland bekommeren om zeehonden. Ook mochten wij commentaar leveren op de eerste versie. Dit heeft er onder andere toe geleid dat een suggestie om zeehonden op het strand dood te schieten niet in de versie is gekomen die aan de minister is aangeboden. Wij zouden hier nooit achter kunnen staan.

Hoewel we dan ook waardering hebben voor het vele werk dat de commissie heeft gedaan, hebben we als Zeehondencentrum Pieterburen, A-Seal in Stellendam, Ecomare op Texel en het opvangcentrum op Terschelling, alsmede de stichting -in oprichting- EHBZ een reactie gestuurd naar de minister met onze kritische kanttekeningen.

Want wij zijn het er over eens dat zeehondenopvang in Nederland beter geregeld moet worden en dat nieuwe regels vanuit de overheid daar bij kunnen helpen. Tegelijkertijd hebben we in onze reactie benadrukt dat onze educatieve, wetenschappelijke, monitorende en professionele waarde niet moet worden onderschat.

We zien de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet. Het advies geeft namelijk dezelfde richting aan waar wij al een paar jaar mee bezig zijn: probeer opvang zoveel als mogelijk te voorkomen door middel van goede voorlichting en degelijk onderzoek. Zo staat erin beschreven een observatie periode van 24 uur in te stellen voor de pups van de Gewone zeehond. Voor de Grijze zeehond bestond deze 24 uur al.

Wij werken al een aantal jaren met dit principe, gebaseerd op ons eigen onderzoek. Maar we stellen hier wel heel sterk bij dat het bijzonder situatie afhankelijk is of er daadwerkelijk 24 uur geobserveerd wordt. Voorbeeld: wanneer een pup in het koelwater van de Eemscentrale zwemt (dit is wel eens gebeurd), dan gaan wij niet 24 uur observeren maar vangen de pup op.

Wanneer een pup echter in goede conditie lijkt en dichtbij een van de zooggebieden is, dan kan het best zo zijn dat de pup weer aansluiting vindt bij de groep. Dat is waar we uiteindelijk naar streven, dat zeehonden daar zijn waar ze horen: thuis in zee en bij de eigen moeder.

Sander van Dijk werkt sinds 2013 voor het Zeehondencentrum. Hij is marien bioloog en wetenschaps communicator.

Hij weet alles van zeehonden én van haaien en kan daar heel boeiend over vertellen.

ADOPTANT IN HET ZONNETJE

De jongste adoptant ooit in deze rubriek, Benthe Vönhögen, komt uit het zuiden van ons land en had nog nooit een zeehond in het echt gezien. Toen Benthe 9 jaar was zei ze tot verbazing van haar ouders: "Ik ga sparen om een zeehond te kunnen adopteren."

Benthe kwam in actie. Ze zamelde geld in, verzamelde statiegeldflessen en legde haar eigen zakgeld opzij. Tot het moment dat ze genoeg gespaard had en ze zeehondje Chili koos om te adopteren.

Haar ouders waren verrast door en trots op de volhardende Benthe. Haar grootste wens was om nu ook eens een zeehond in het echt te zien. Haar ouders belden met ons om te horen of Benthe Chili kon komen bezoeken. Natuurlijk kon dat! Benthe zou voor het eerst een zeehond in het echt zien en haar adoptie zeehondje Chili ontmoeten. De ouders van Benthe schreven ons dat ze een onvergetelijke dag had gehad!

Eenmaal weer thuis miste Benthe Chili verschrikkelijk. Zijn foto ging elke avond mee haar bed. De dag van de vrijlating van Chili kwam en nogmaals maakte het gezin de rit van 360 kilometer zodat Benthe bij de vrijlating van haar Chili kon zijn. Meteen begon Benthe weer met inzamelen, de spaarpot ging leeg en handdoeken moesten ook mee!

Een zware storm maakte het helaas onmogelijk voor onze boot om de haven te verlaten voor de vrijlating van Chili, maar vrijlaten bij de havenmond kan ook. Benthe mocht Chili zelf laten gaan. Ze zag hij hoe samen met een andere zeehond wegzwom en nog een paar keer omkeek. "Nu is het goed," verzuchtte Benthe later op de achterbank van de auto. We zullen Benthe vast nog vaker gaan zien want ze wil later in Groningen gaan studeren zodat ze vrijwilliger kan worden bij het Zeehondencentrum. Wij kunnen in elk geval niet wachten tot het zover is!

WIST U DAT schenken aan de zeehonden aftrekbaar is van uw inkomstenbelasting? Zo kunt u schenken met belastingvoordeel!

DE ZEEHONDEN CAMPUS

Jaarlijks komen er vanuit de hele wereld zo'n 100 vrijwilligers en stagiaires naar Pieterburen om met de zeehonden te werken. Ze komen met verschillende motivaties. Het zijn dierenartsen die zich willen specialiseren en diervverzorgers in opleiding tot aan studenten die hun PhD doen of er juist voor kiezen een jaartje iets anders te gaan doen en zich graag willen inzetten voor een goed doel. Al deze mensen vinden in Pieterburen onderdak op de campus van het Zeehondencentrum.

De doorsnee bezoeker ziet hier weinig van en dat is best jammer. Mensen zijn vaak enorm verrast als blijkt dat het kleine dorpje Pieterburen een levendige, internationale plek is. Wie een willekeurige voorbijganger in het dorp aanspreekt kan zomaar in het Italiaans, Spaans of Engels een antwoord krijgen.

De vrijwilligers en stagiaires komen vanuit de hele wereld naar Pieterburen. Ze worden begeleid en ondersteund door Victoria, van Engelse afkomst en ooit zelf als vrijwilliger begonnen. Net als veel andere vrijwilligers is zij gebleven. Daardoor hebben wij behalve een internationale campus al jaren een internationaal team van vaste medewerkers. In het centrum is Engels dan ook de voertaal.

De gemiddelde tijd dat iemand op de campus verblijft verschilt, maar een vrijwilliger is minimaal 8 weken bij ons. Elke vrijwilliger gaat eerst twee weken in opleiding bij het Zeehondencentrum voordat ze met de dieren gaan werken.

Afscheid nemen is altijd het moeilijkste onderdeel, want al die bijzondere en gedreven mensen vertrekken uiteindelijk ook weer. Ze nemen hun kennis mee en delen dat ergens anders in de wereld. Maar niet voordat ze het vaste afscheidsritueel hebben ondergaan: met een grote plons gaan ze te water in één van de zeehondenbassins. En als er even geen bassin vrij is, dan verzint het team wel iets anders. Zoals op de foto, toen een kist ook prima voldeed.

DE WADDENSPEELPLAATS IS OPEN!

Zoals u al eerder kon lezen werd er hard gewerkt aan de nieuwe Waddenspeelplaats. Afgelopen voorjaar hebben we dan ook onze Waddentuin en Waddenspeelplaats kunnen openen. Twee prachtige nieuwe onderdelen van onze expositie, waardoor we nog beter het belang van een schone natuur voor zeehonden en mensen mee kunnen benadrukken.

De Waddenspeelplaats is ontwikkeld als onderdeel van het project "Natuurlijk Pieterburen", waar ook de school "De Getijden" in Pieterburen

deel van uitmaakt. Daarom mochten de kinderen deze natuurlijke speelplaats openen.

Het project is mogelijk gemaakt door subsidie van Kansrijk Groningen, met ondersteuning van Landschapsbeheer Groningen, Provincie Groningen en gemeente De Marne.

Wij zijn daarnaast ook erg dankbaar voor alle hulp en ondersteuning die we uit de buurt en van alle betrokken

partijen ontvingen. Het resultaat is geweldig!

Het idee voor de Waddenspeelplaats werd geboren toen op het terrein

zeehonden vrijlaten en waarmee Anton unieke excursies maakt op de Waddenzee.

Omdat de boot niet groot is, zijn de tochten intiem en de beleving groot. Zonder de natuur te verstoren kunnen passagiers de zeehonden in het wild gaan zien. Wanneer er een zeehond in nood wordt gezien, is dat voor Anton ook geen probleem. Want als ervaren EHBZ-er biedt hij ook direct eerste hulp of vervoert een zeehond naar vaste wal.

Anton is sinds jaren de schipper op de Happy Seal. De kleine, maar stoere boot waarmee we herstellde

van het centrum tekenen van een oude priel werden waargenomen. Het herstellen van de priel, als onderdeel van "Lijnen in het Landschap" en het aanleggen van een natuurlijke oever door Waterschap Noorderzijlvest waren de basis voor de contouren van de tuin.

De Waddentuin heeft de oorspronkelijke beplanting van het Groninger land gekregen met rietkragen, een kleine speltakker en een grote variatie aan bloemen en planten. Deze zomer is de groei en de ontwikkeling prachtig te volgen door bezoekers.

CONTACT

ZEEHONDENCENTRUM PIETERBUREN

Hoofdstraat 94a
9968 AG Pieterburen
0595-526 526
www.zeehondencentrum.nl

ALGEMEEN

info@zeehondencentrum.nl

BEZOEKERSCENTRUM

bezoek@zeehondencentrum.nl

DONATEURSADMINISTRATIE

donatie@zeehondencentrum.nl

IBAN NL19INGB0000008020

BIC INGBNL2A

